

Posudek na bakalářskou práci

☒ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Pavla Malá Datum: 5.9.2010
Autor: Jana Špačková	
Název práce: Ontogenetický vývoj obličeje ve vztahu k forenzní antropologii	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Cíle předkládané bakalářské práce jsou jasně definovány v kapitole „Úvod“. Autorka si klade za cíl shrnout metody identifikace osob podle obličeje se zaměřením na fotokomparační analýzu vnějších znaků a dále popsat postnatální vývojové změny lidského obličeje, a to zejména u dětské populace.	
Struktura (členění) práce: Bakalářská práce čítá 39 stran včetně seznamu literatury a obrazových příloh. Práce je rozvržena do standardních oddílů, tj. „Abstrakt“, „Klíčová slova“, „Úvod“, „Teoretická část“ obsahující rešeršní přehled řešené problematiky, „Diskuse a závěr“, „Použitá literatura“ a „Přílohy“. Vlastní rešeršní přehled je pak dále přehledně členěn do tematicky logicky posloupných kapitol a podkapitol. V první části práce se autorka věnuje definici identifikace, klasifikaci obličejových znaků podle různých kritérií a charakterizuje jednotlivé metody fotokomparace. Následují kapitoly, v nichž se autorka zabývá ontogenetickým vývojem, shrnuje jak obecné zákonitosti růstu, tak i konkrétní vývojové změny, kterými prochází lidský obličej. Drobnou připomínku lze mít jen k označení jedné z hlavních kapitol, a to „Teoretická část“, jejíž zařazení se zdá být po formální stránce poněkud nadbytečné, jelikož práce neobsahuje část praktickou.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Seznam použité literatury obsahuje 80 primárních citací, přičemž v převážné většině jde o cizojazyčné odborné články a monografie. Použité literární zdroje jsou tedy více než dostatečné, vzhledem k řešené problematice relevantní a aktuální, v práci jsou citovány jednotně. Malým nedostatkem jsou občas se vyskytující diskrepance mezi letopočtem uvedeným v textu a v seznamu literatury (<i>např. str. 6, Blažek a Trnka 2008/2009; str. 7, Ritz-Timme 2009/2010</i>).	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce neobsahuje vlastní výsledky.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Hodnoceno celkově, formální úroveň předkládané bakalářské práce je dobrá. Převážná část textu je psána srozumitelně na dobré jazykové a gramatické úrovni. Velmi dobře, jasně a výstižně, jsou zpracovány např. kapitola 2.2.3 „Specifické znaky“ či kapitola 2.2.4 „S věkem proměnlivé znaky“ nebo obecně část práce věnující se ontogenetickému vývoji obličeje. Na druhou stranu, v textu se místy vyskytují formulace méně srozumitelné. Nižší srozumitelnost textu pravděpodobně vyplývá z ne příliš šťastného překladu cizojazyčných zdrojů. Místy se vyskytující vytržení dané myšlenky z kontextu, resp. absence uvedení dané myšlenky do kontextu, či „přeskakování“ mezi myšlenkami bez adekvátního stylistického propojení poněkud narušují jinak dobrou plynulost textu. Nepřesně použité termíny či jejich záměna ztěžují pochopení popisované problematiky. Tyto nedostatky ubírají na formální i obsahové kvalitě předkládané práce. <i>(heslovitě např. str. 8 - „verifikace zločinec vs. pachatel“; str. 8, kapitola 2.2 - nejasná formulace týkající se interindividuálních rozdílů a interpopulačních rozdílů; str. 12, kapitola 2.3.1 - např. pojem</i>	

portrétní identifikace nelze zaměňovat s pojmem identikit (sestavování portrétu); str. 14, kapitola 2.3.3 - záměna pojmu identifikace a superprojekce; str. 14, kapitola 2.3.3.1 - poslední odstavec bez předchozího uvedení do kontextu, cit.: „Významnou roli hraje rekonstrukce zločinu.“, nabízí se otázka, „v jakém smyslu?“, „proč ji autorka zmiňuje?“; aj.)

Celková grafická úprava zpracování je na velmi dobré úrovni, styl formátování působí čistě a jednotně. Text je vhodně doplněn obrázky, ačkoliv dle mého názoru mohla být obrazová dokumentace bohatší zejména v případě věkové progresse lidského obličeje (tzv. ageing), což by zvýšilo názornost probírané problematiky. V textu však postrádám odkaz na obrazovou přílohu a některé obrázky by si zasloužily detailnější legendu (např. obr. č. 4 - popis histologických vrstev přímo v obrázku, obr. č. 7 - uvedení věku/časové osy).

Čistě formální připomínku lze mít k názvu kapitol 2.3.3.1 a 2.3.3.2, kde bych autorce jako vhodnější doporučovala slovní označení kapitol, jako je tomu v textu na str. 12 („2D/2D superprojekce“, „2D/3D superprojekce“) a následné dodržení jednotného stylu.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Cíle vytyčené v úvodní kapitole byly dle mého názoru splněny. I přes dílčí nedostatky ve formální úrovni textu, které jsou v menšině, je dané téma zpracováno způsobem adekvátním k tomuto typu práce (tj. bakalářská práce).

Autorka prokázala schopnost samostatně pracovat s literaturou a vyhledávat relevantní informace. Přes uvedené výtky se domnívám, že autorka ke zpracování své bakalářské práce přistoupila zodpovědně a věnovala mu značné úsilí. Nemalým přínosem je zpracovaný obsáhlý seznam aktuální literatury k dané problematice.

Otázky a připomínky oponenta:

Předkládaná bakalářská práce splnila stanovené cíle. Přesto bych s ohledem na název práce přepokládala hlubší zpracování právě problematiky využití poznatků ontogeneze lidského obličeje ve forenzní antropologii. V práci jsou rešeršně zpracovány dva „samostatné“ oddíly (metody portrétní identifikace a ontogenetický vývoj obličeje), jejich vzájemné propojení je však zmíněno jen povrchně. Rovněž kapitola „Diskuse a závěr“ svým obsahem odpovídá spíše „Souhrnu“. Očekávala bych například detailnější popis toho, jaké jsou současné možnosti forenzních antropologů či kriminalistů při plnění požadavků na odhad věku dle fotografií osob či tzv. ageingu (zaktualizování podoby dlouhodobě pohřešovaných osob), popř. jaké postupy a metodiky jsou využívány u nás nebo v zahraničí a s jakými výsledky (např. formou publikované kazuistiky), dále nastínění sporných otázek při odhadu věku dle vnějších somatických (fyziognomických) znaků, popř. zmínění výchozích tezí pro budoucí diplomovou práci.

Zajímalo by mě následující:

- Jak autorka vysvětluje tvrzení na str. 14, kde uvádí (cit.): „Významnou roli hraje rekonstrukce zločinu.“ V čem spočívá tato významná role?
- V kapitole 2.3.3.2 autorka cituje práci Yosino (2000). Uvádí cit.: „...Při projekci obou modelů se vypočítá vzdálenost jednotlivých korespondujících landmarků. Výsledný součet vzdáleností těchto 14 bodů je rozhodující pro celou analýzu. Pokud je vzdálenost menší než 2,5 mm, lze s vysokou pravděpodobností tvrdit, že se jedná o tutéž osobu.“ Prosím o objasnění, zda se skutečně jedná o hodnotu 2,5 mm? Testoval autor spolehlivost umístování landmarků a s jakými výsledky?
- V kapitole 2.8.1 (str. 26) autorka zmiňuje význam obočí pro rozpoznávání jedinců. Jaké změny prodělává tato oblast v souvislosti s rostoucím věkem (obecně)?
- Setkala se autorka při rešerši literatury s konkrétním případem určení věku osob (zejm. dětí) podle fotografie obličeje, pokud ano, jaká metodika byla použita a s jakými výsledky (např. jaké znaky byly použity)?
- Prosím o bližší rozvedení problematiky zamýšlené diplomové práce, jaké konkrétní otázky by autorka chtěla v diplomové práci řešit.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta: